

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в м. Освенцім (Республіка Польща)

**V МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ**

Збірник тез доповідей

24 березня 2021 р.

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 15 квітня 2021 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Ігнатишин М. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц., Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У. В. – Ph.D. ст. викл., Михальчинець Г. Т. – ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 24 березня 2021 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 289 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

© Мукачівський державний університет, 2021

ЧУКАЄВА І. К. ВПЛИВ ТАРИФІВ НА РОЗВИТОК МІЖТРАНСПОРТНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ПРИ ТРАНСПОРТУВАННІ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ	142
ЧУКРАН Й. Й. СТРАТЕГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	146
ШАШОВЕЦЬ Й. П. СИСТЕМНІ ТА ЛОКАЛЬНІ ПРОЯВИ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	149
Секція 3. Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності	
ВИСОЧАНСЬКА М. Я. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В КОНТЕКСТІ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	153
ГОЛОВАЧКО В. М. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	156
ГОЛОВАЧКО В. М., ВИБЕР Е. Ф. ІНФОРМАЦІЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	159
ГОЛОВАЧКО В. М., ПАВЛЮХ Б. Б. УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	162
ЛИСЕЦЬКА Н. М. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ЩОДО РОЗКРИТТЯ ТА КОНТРОЛЮ НЕЗАДЕКЛАРОВАНИХ АКТИВІВ	165
МАКСИМЕНКО Д. В., БАБІЧ В. В. ОБЛІК ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ	167
ОБЩЬКИЙ А. А. КОНЦЕПТУАЛЬНА РОЛЬ АУДИТУ В КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ	169
РЕСЛЕР М. В., ЗАЯЦЬ О. Є. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА	171
СТОРОЖУК О. В., БЕЗПАЛЬКО Т. В. ОСОБЛИВОСТІ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ОКРЕМИХ КРАЇНАХ СВІТУ	175
СТОРОЖУК О. В., ВАСИЛАКИЙ В. ДЕРЖАВНА МИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	177
СТОРОЖУК О. В., ДЕНИСЮК А. М. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	179
ЯРЕМКО О. П. ЕКОНОМІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА	182
Секція 4. Фінансове регулювання економічних процесів	
БОШИНДА І. М. ОЦІНКА РЕГІОНІВ В ПРОЦЕСІ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ	185
БРАТЮК В. П., ЮРИК М. І. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ	188
ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю., КШ Д. І. ДЕПОЗИТИ ДОМАШНІХ ГОСПОДАРСТВ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ	191
ГОБРЕЙ М. В. РОЛЬ ПРЯМИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	193
ДЕНИСЮК А. М., СТОРОЖУК О. В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МИТНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	196
ЖИВКО З. Б., ЛЕСИК І. І., РОДЧЕНКО С. С. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ БАНКУ	198
КИРИЗЮК С. В. ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОКРЕМИХ ТЕРИТОРІЙ: ВИКЛИКИ ПРОСТОРОВІЙ СПРАВЕДЛИВОСТІ	201
СІДЕЛЬНИКОВА Л. П. БЮДЖЕТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСУВАННЯ ОБОРОНИ КРАЇНИ	204
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г. Т., ГОЗДА Н. М. ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	207
ЛІНТУР І. В., ГЛАДИНЕЦЬ М. Ю. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ	209

Секція 4

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

УДК 330

І. М. БОШИНДА
Мукачівський державний університет

ОЦІНКА РЕГІОНІВ В ПРОЦЕСІ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ

В сьогоденнішніх умовах економічного розвитку зростає значення малого бізнесу як чинника соціально-економічного розвитку регіональної економіки. Малий бізнес є набагато гнучкішим, в порівнянні з середнім та великим, саме тому велику роль відіграє його інноваційність в процесі функціонування, свобода дій, велика продуктивність у процесі виробництва та обігу товарів. Враховуючи реалії сьогодення, в Україні та її регіонах сектор малого бізнесу перебуває у стані подальшого розвитку [1]. Саме тому, для забезпечення сталого економічного зростання України та її регіонів, слід використовувати його наявний потенціал. За рахунок цього, постає питання щодо вивчення впливу та використання потенціалу малого бізнесу у процесі сталого розвитку регіонів України.

Є багато підходів до оцінки малого бізнесу, його потенціалу, впливу на соціально-економічний розвиток регіону. В дослідженні запропоновано методологію оцінки сприятливості регіонів для функціонування малого бізнесу із використанням наступних показників: **I₁** – кількість суб'єктів малого підприємництва на 10 тисяч осіб населення в регіоні; **I₂** – частка реалізованої продукції суб'єктами малого підприємництва; **I₃** – інноваційний потенціал; **I₄** – інноваційні умови для ведення бізнесу; **I₅** – Валовий регіональний продукт; **I₆** – розмір ринку; **I₇** – кількість зайнятого населення на малих підприємствах; **I₈** – витрати на оплату праці на малих підприємствах в регіоні; **I₉** – інфраструктура.

При розрахунку показника кількості суб'єктів малого підприємництва на 10 тисяч осіб населення в регіоні (**I₁**), та частки реалізованої продукції суб'єктами малого підприємництва (**I₂**) розраховувалося відношення регіонального показника по даним критеріям до середнього показника по Україні (формула 1).

$$I_{(1,2)} = \frac{A_p(1,2)}{A_c(1,2)} \quad (1)$$

де: A_p – показник по регіону; A_c – показник середній по Україні.

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Для розрахунку показників по кількості зайнятого населення в регіоні (**I₇**) та витрат на оплату праці (**I₈**), було взято частку даних показників по регіонах до значення показника по країні, та розподілено на показник населення по регіону до країни (формула 2).

$$I_{7,8} = \frac{A_{p(7,8)} / A_{k(7,8)}}{N_p / N_k} (2)$$

де: A_p – значення показника по регіону; A_k – значення показника по країні; N_p – населення регіону; N_k – населення країни.

Даний розрахунок брався з формул, для методології розрахунку індексу конкурентоспроможності регіонів[2]. Він охоплює дані конкретно заданих показників та їх відношення до частки наявного населення в регіоні до загальноукраїнського, що дозволяє більш масштабно підійти до оцінки економічної сприятливості регіонів, охоплюючи не тільки економічну, а і соціальну складову розвитку регіонів, яка також є однією з концепцій сталого розвитку, та є актуальною для подальших досліджень(таблиця 1).

Таблиця 1

Розраховані показники сприятливості малого бізнесу порегіонах

2018р.	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₅	I ₆	I ₇	I ₈	I ₉
Вінницька	1.026	1.506	0.310	0.121	0.831	0.365	0.84	0,7695	0.314
Волинська	0.955	0.815	0.058	0.123	0.712	0.441	0.71	0,602	0.505
Дніпропетровська	1.035	0.759	0.320	0.156	1.383	0.641	1.07	1,004	0.190
Донецька	0.339	0.454	0.047	0.145	0.561	0.345	0.27	0,256	0.141
Житомирська	0.949	1.526	0.106	0.112	0.708	0.463	0.79	0,665	0.267
Закарпатська	0.976	1.888	0.072	0.126	0.487	0.374	0.574	0,463	0.593
Запорізька	1.056	0.968	0.291	0.173	1.072	0.578	1	0,828	0.166
Івано-Франківська	0.852	1.586	0.101	0.153	0.659	0.305	0.64	0,533	0.312
Київська	1.294	1.137	0.228	0.214	1.282	0.633	1.41	1,47	0.256
Кіровоградська	0.892	1.819	0.112	0.156	0.786	0.457	1	0,829	0.246
Луганська	0.229	1.518	0.032	0.092	0.198	0.243	0.197	0,162	0.277
Львівська	1.032	1.474	0.206	0.161	0.829	0.534	1	0,974	0.377
Миколаївська	1.116	1.333	0.157	0.148	0.862	0.525	1.04	0,796	0.251
Одеська	1.264	1.458	0.164	0.134	0.893	0.523	1.23	1,104	0.363
Полтавська	1.004	0.879	0.201	0.206	1.513	0.555	0.94	0,816	0.176
Рівненська	0.773	1.711	0.102	0.116	0.599	0.372	0.67	0,546	0.393
Сумська	0.851	1.378	0.197	0.150	0.732	0.351	0.73	0,625	0.186
Тернопільська	0.805	1.691	0.163	0.132	0.549	0.298	0.68	0,582	0.317
Харківська	1.341	1.598	0.583	0.167	0.989	0.451	1.11	1,0041	0.256
Херсонська	1.025	2.008	0.106	0.123	0.648	0.359	0.88	0,684	0.324
Хмельницька	1.075	1.534	0.075	0.123	0.711	0.422	0.77	0,661	0.354
Черкаська	1.013	1.305	0.131	0.145	0.849	0.413	0.897	0,761	0.258
Чернівецька	1.135	2.317	0.100	0.101	0.449	0.393	0.62	0,504	0.410

Розрахунок даних показників для оцінки рівня сприятливості регіонів України у забезпеченні ефективного функціонування малого бізнесу здійснюється на основі сумування рангових значень кожної з вищевказаного переліку складових, які впливають на функціонування та розвиток малого бізнесу в регіоні. За рахунок даних показників, можна

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

надати рейтингову оцінку сприятливості регіонів України у функціонуванні малого бізнесу (таблиця 2).

Для дослідження впливу малого бізнесу на розвиток регіонів слід провести ранжування за інтегральними показниками і надати регіонам оцінку по кожному критерію від 1 до 25, де 1 місце це найкращий показник, а 25 – найгірший. Потім провести сумування показників, де регіон з найменшою набраною кількістю балів, вважатиметься найсприятливішим середовищем для функціонування малого бізнесу. Після проведення розрахунків за даною методологією, можна надати оцінку сприятливості регіонів у веденні малого бізнесу по всіх показниках, які мають вплив на діяльність малого бізнесу в регіонах.

Таблиця 2

**Рейтингова оцінка регіонів у сприятливості розвитку малого бізнесу зі
врахуванням досліджуваних показників**

2018р.	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₅	I ₆	I ₇	I ₈	I ₉	ΣI	Рейтинг регіону
Вінницька	11	12	4	20	10	19	14	11	10	111	11
Волинська	16	22	23	17	15	12	18	18	2	143	17-18
Дніпропетровська	9	23	3	7	3	2	5	5	21	78	6
Донецька	24	25	24	12	21	22	24	24	25	201	25
Житомирська	17	10	15	23	17	9	15	15	14	135	15-16
Закарпатська	15	3	22	16	23	17	23	23	1	143	17-18
Запорізька	8	20	5	4	5	4	7	8	24	85	7
Івано-Франківська	20	8	18	9	18	23	21	21	12	150	22
Київська	3	19	6	2	4	3	2	2	16	57	2-3
Кіровоградська	19	4	14	8	12	10	9	7	20	103	10
Луганська	25	11	25	25	25	25	25	25	13	199	24
Львівська	10	13	7	6	11	6	8	6	5	72	5
Миколаївська	6	16	12	11	8	7	6	10	18	94	8
Одеська	4	14	10	14	7	8	3	3	6	69	4
Полтавська	14	21	8	3	2	5	10	9	23	95	9
Рівненська	23	5	17	21	20	18	20	20	4	148	21
Сумська	21	15	9	10	14	21	17	17	22	146	19
Тернопільська	22	6	11	15	22	24	19	19	9	147	20
Харківська	2	7	2	5	6	11	4	4	16	57	2-3
Херсонська	12	2	16	18	19	20	12	14	8	121	13
Хмельницька	7	9	21	19	16	13	16	16	7	124	14
Черкаська	13	18	13	13	9	14	11	12	15	118	12
Чернівецька	5	1	19	24	24	15	22	22	3	135	15-16
Чернігівська	18	17	20	22	13	16	13	13	19	151	23
м. Київ	1	24	1	1	1	1	1	1	10	41	1

По отриманим показникам бачимо, що найбільш сприятливими регіонами у соціально-економічному розвитку є: місто Київ, Київська, Харківська, Одеська та Львівська область. До другого блоку увійшли регіони, де акцентується увага на важкій промисловості, а також з розвиненим аграрним сектором. В перспективі подальших економічних досліджень даної тематики, доцільним є вивчення впливу потенціалу малого бізнесу на соціально-економічне становище регіонів як парадигму їх сталого розвитку.

Література:

1. Регіонально-адміністративний менеджмент: навч. посібник під ред. д. філос.н., проф. В. Г. Воронкової. – К.: Видавничий дім «Професіонал», Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
2. Розроблення науково обґрунтованих пропозицій щодо порядку та методики обрахування індексу конкурентоспроможності регіонів / Звіт з науково дослідної роботи. Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова. м. Харків 2016.
3. Іртищева, І. О. Соціально-економічні аспекти інфраструктурного забезпечення сільських територій та агропромислового комплексу / І. О. Іртищева, М. І. Стегней, К. М. Хаустова // Агропромисловий комплекс України: сучасний стан та проблеми розвитку : колективна монографія. – Умань : Видавець Сочінський М.М., 2017. – С. 28-37.

УДК 336.2

В. П. БРАТЮК,

М. І. ЮРИК

Мукачівський державний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНИ

На сьогоднішній день в світі важливе місце займає страхування життя, адже саме воно дозволяє вирішити низку проблем. Перш за все при тимчасовій втраті працездатності, при настанні несприятливих подій у житті, при виникненні проблем зі здоров'ям тощо. Більшість громадян нашої держави не можуть самостійно компенсувати ці неочікувані втрати, а звернення до страхових компаній дає змогу отримати швидку компенсацію за невелику плату.

Відповідно до вищесказаного, саме страхуванню життя необхідно приділяти пильну увагу в нашій державі, оскільки благополуччя та добробут її жителів це для країни ключовим завданням . Страхування життя - це вид особистого страхування, який передбачає обов'язок страховика здійснити страхову виплату згідно з договором страхування у разі смерті застрахованої особи, а також, у разі настання інших страхових випадків передбачених договором [1]. Саме воно забезпечує таку необхідну фінансову а відповідно і соціальну стабільність кожного громадянина.

На справді, страхування життя, хоч і нерозвинуте в Україні, однак є доволі вигідним та необхідним для суспільства, оскільки, поєднує в собі дві важливі функції: заощадження та

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>